

REFERAT 2022-25: Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst d. 06-03-2025

Mødedato Torsdag d. 06. marts 2025 kl. 17:00

Mødested Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Bjørn Allerelli Andersen, Kjeld Stærk, Jan Prokopek Jensen, Ingrid
Johannsen, Christel Leiendecker

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om samarbejdet med erhvervsklyngen CLEAN i 2024.....	4
Godkendelse af driftsoverførsler fra regnskab 2024 til 2025.....	6
Godkendelse af anlægsoverførsler fra regnskabsåret 2024 til 2025.....	9
Godkendelse af ansøgning fra Gronet om Sønderborg Kommunes genindtrædelse i netværket.....	11
Godkendelse af ansøgning fra Vores Sønderborg om finansiering af blomsterudsmykning.....	13
Godkendelse af ansøgning fra bådelaug om støtte til projekt om maritime kulturhistoriske sejladser.....	16
Godkendelse af fremtidig turismeservice i Sønderborg Kommune.....	19
Lukket: Godkendelse vedrørende udbetaling af midler.....	22
Drøftelse af indholdselementer i Den Kongelige Køkkenhave Fase 2.....	23
Orientering om fælles sønderjysk bo- og jobmesse 2025.....	26
Orientering om status på udmøntningsplan 2025-2028.....	29
Generel orientering.....	30
Lukket: Underskriftsside.....	31

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

22/58

Sagsresumé

-

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

Godkendt.

Punkt 2: Orientering om samarbejdet med erhvervsklyngen CLEAN i 2024

22/26846

Sagsresumé

CLEAN er en landsdækkende erhvervs- og vidensklynge inden for vand- og miljøområdet. Klyngen driver projekter og partnerskaber mellem private virksomheder, forsyninger, offentlige aktører og vidensinstitutioner. Derigennem får medlemmerne adgang til viden, netværk og projektsamarbejder.

Sønderborg Kommune er medlem af CLEAN. Hovedkontoret for CLEAN er placeret i Sønderborg Kommune, og kommunen har en repræsentant, der er valgt til bestyrelsen. Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst modtager ca. årligt en status fra CLEAN på igangværende projekter og aktiviteter.

Administrerende direktør Kim Fredenslund fra CLEAN deltager under punktet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den landsdækkende erhvervs- og vidensklynge på vand- og miljøområdet, CLEAN, driver projekter og partnerskaber mellem private virksomheder, offentlige aktører og vidensinstitutioner. Derigennem får medlemmerne adgang til viden, netværk og projektsamarbejder.

På landsplan er ca. 330 virksomheder, offentlige aktører og vidensinstitutioner medlemmer, heraf 17 fra Sønderborg-området, inklusive Sønderborg Kommune. Hovedkontoret for CLEAN er placeret i Sønderborg Kommune, og direktøren for forvaltningen Teknik, Miljø og Bæredygtighed er valgt til bestyrelsen.

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst modtager ca. årligt en status fra CLEAN på igangværende projekter og aktiviteter.

CLEAN arbejder med tre typer projekter:

- Innovationsprojekter: Små og mellemstore virksomheder får mulighed for at skabe grøn omstilling ved at udvikle, demonstrere og teste deres vand- og miljøteknologi i samarbejde med andre aktører, fx en anden virksomhed eller videnspartnere. Det gør det muligt at omsætte teknologi i praksis og skabe konkret innovation.
- Partnerprojekter: Clean arbejder tæt sammen med partnere for at skabe synergieffekter og løse vand- og miljøudfordringer gennem fælles projekter og initiativer.
- Videnbroprojekter: Vidensinstitutioner bringer viden ud til virksomhederne, hvor eksperter rådgiver virksomheder og muliggør løbende innovation og udvikling, også når teknologien endnu ikke er helt moden.

CLEAN arbejder blandt andet med følgende projekter:

Poseidon:

Et Interreg Deutschland-Danmark-projekt, som skal bidrage til beskyttelse af borgere, infrastruktur og bygninger mod vandrelaterede klimaændringer med deraf følgende risiko for oversvømmelser, tørke og vandstandsstigninger. Målet er at

udvikle og teste klimatilpasningsløsninger og vidensdele i et vandnetværk på tværs af den dansk-tyske grænse. Løsninger bliver udviklet dels i praktiske innovationssamarbejder, dels ved tests på udvalgte lokationer.

Endurance – Grøn acceleration for EU-klynger:

Projektet sigter mod at udvikle en nyskabende metode, der skal sætte fart på grøn vækst, innovation og strategierne fra EU's lovgivning om klimaneutralitet til små og mellemstore virksomheder samt iværksættere. Målet er at støtte op om den grønne omstilling ved at give vigtig viden gennem klynger, hvilket vil lette den bæredygtige omstilling af europæiske industrisektorer.

Kompetencer til et Grønt Danmark:

Projektet adresserer den udbredte mangel på arbejdskraft hos danske SMV'er og understøtter samtidig Danmarks grønne omstilling. Projektet fokuserer på at tiltrække og udvikle kvalificeret arbejdskraft gennem tre hovedindsatser:

- Tilknytning af velkvalificeret arbejdskraft i Danmark, herunder ledige akademikere, seniorer og udenlandske studerende.
- Direkte tiltrækning af velkvalificeret arbejdskraft fra udlandet med kompetencer til grøn omstilling.
- Kompetenceudvikling af SMV'er for at styrke deres evne til at tiltrække og integrere velkvalificeret arbejdskraft.

Formålet med projektet er at tiltrække kvalificeret udenlandsk arbejdskraft med fokus på fagområder, der kan bistå den grønne omstilling.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

Taget til efterretning.

Punkt 3: Godkendelse af driftsoverførsler fra regnskab 2024 til 2025

23/39468

Sagsresumé

Af Sønderborg Kommunes principper og retningslinjer for økonomistyring fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, hvis efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Regnskabet på udvalgets område viser, at der samlet er et mindreforbrug på 1,77 mio. kr., hvormed kommunens kassebeholdning ultimo 2024 er blevet reguleret.

Forvaltningen foreslår at overføre 1,185 mio. kr. fra 2024 til 2025 samt 0,350 mio. kr. fra 2024 til 2026 via en tillægsbevilling finansieret af kassebeholdningen i 2025.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst, at Byrådet godkender

- at overførslerne på 1,185 mio. kr. gives som tillægsbevilling i 2025 samt 0,350 mio. kr. til 2026 til de enkelte politikområder under fagudvalget, som finansieres af kassebeholdningen i 2025.

Sagsfremstilling

I henhold til principper og retningslinjer for økonomistyring kan der i et vist omfang søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, hvis efterfølgende bevillinger via en negativ tillægsbevilling reduceres tilsvarende.

Regnskabsresultatet 2024 er tilført kassebeholdningen og eventuelle mer-/mindrebevilling søges som tillægsbevillinger i 2025.

I de tilfælde, hvor der kan konstateres mer- eller mindreforbrug, gælder følgende for adgang til overførsel mellem budgetårene:

- Der kan som udgangspunkt ske overførsel, hvis det manglende forbrug skyldes periodeforskydning af udgiften (bindende aftaler) og decentrale enheder.
- Et merforbrug overføres til afvikling i efterfølgende år, hvis der ikke ligger særlige forhold til grund for ikke at overføre merforbruget.

Direktionen indstiller herudover, efter vanlig praksis, at Byrådet godkender overførsel af op til 50 pct. af ikke forbrugte midler til initiativer/opgaver, der er planlagt i 2025. I 2025 særligt prioritering af midler til implementering af reformer.

Driftsresultatet udviser et samlet mindreforbrug på 119 mio. kr., fordelt med 60,6 mio. kr. på service og 58,4 mio. kr. på overførselsområdet (ikke service). Med dette udgangspunkt foreslår Direktionen en samlet driftsoverførsel til 2025 på 97,5 mio. kr. Heraf overføres:

- Inden for driftsområderne søges 49,2 mio. kr. overført
 - Bindende aftaler (puljemidler m.v.) og de decentrale enheder på 31 mio. kr.
 - Finansiering af diverse aktiviteter/udfordringer i 2025 på 18,2 mio. kr.
- Inden for ikke serviceområde (Arbejdsmarkedsområdet) overføres 48,3 mio. kr. til kommende midtvejs-/efterregulering i august 2025

Regnskabsresultatet for 2024 udviser et samlet mindre forbrug på 1,77 mio. kr. inden for udvalgets politikområder. Forvaltningen foreslår at overføre 1,535 mio. kr. til 2025 og 2026.

Baggrund og begrundelsen for overførslerne er følgende:

Politikområder (1.000 kr.)	Overførsel til 2025	Overførsel til 2026
Politikområde 4 - Turisme		
Projekt Rekreativ cykling, forskydning	262	
Politikområde 5 - Bosætning		
Fælles bo- og jobmessen, overskud fra 2024 overføres til Aabenraa Kommune, der afholder messen i 2025	36	
Workshop for kulturforståelse, Partnerjob-ordningen	37	
Politikområde 6 – Erhverv		
Tilskud til GOTO Sønderborg i 2025	500	
Opnormering med erhvervskonsulent i 2025 og 2026	350	350
Overførsler fra 2024 til 2025 og 2026 i alt	1.185	350

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en samlet tillægsbevilling på 1,535 mio.kr., med henholdsvis 1,185 mio. kr. i 2025 og 0,350 mio.kr. i 2026, finansieret af kassebeholdningen.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift	04	262			
	05	73			
	06	850	350		

Anlæg/
Rådighedsbeløb

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	01	-1.185	-350
-----------------	----	--------	------

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Overførsler fra 2024 til 2025

Samlet driftsoverførsler fra 2024 til 2025

Punkt 4: Godkendelse af anlægsoverførsler fra regnskabsåret 2024 til 2025

23/68064

Sagsresumé

Af Sønderborg Kommunes principper og retningslinjer for økonomistyring fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, hvis efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

På udvalgets område er der et samlet mindreforbrug på 0,372 mio. kr. Forvaltningen foreslår, at der overføres 0,372 mio. kr. til 2025 til færdiggørelse af anlægsprojekterne.

Byrådet har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst, at Byrådet godkender

- at overførslerne på 0,372 mio. kr. gives som tillægsbevilling i 2025 til de enkelte politikområder under fagudvalget og finansieres af kassebeholdningen i 2025.

Sagsfremstilling

Af Sønderborg Kommunes principper og retningslinjer for økonomistyring fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, hvis efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Uforbrugte rådighedsbeløb til meddelte anlægsbevillinger i regnskabsåret 2024 er opgjort. Forvaltningen har fremsendt deres begrundelser for ansøgning om overførsel af uforbrugte beløb pr. anlægsprojekt og har oplyst:

- At projektet fortsætter i 2025 og med hvilket beløb.
- Angivet en kort status pr. projekt, herunder om det forventes, at projektet strækker sig ind i 2025 eller senere.

Opgørelsen af anlægsoverførsler viser nedenstående beløb pr. projekt.

Anlægsprojekt i 1.000 kr.	Restbudget 2024	Overførsel til 2025
Politikområde 04		
Samarbejde mellem turisme, handels- og kulturaktører	118	118
Masterplan for Turisme og Handel 2024	220	220
Nordals Udviklingsforum 2024	34	34
I alt	372	372

Bemærkninger til det enkelte anlæg fremgår af bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der samlet gives en tillægsbevilling på 0,372 mio.kr., finansieret af kassebeholdningen.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	04	372			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	-372			

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Ledelsesinformation anlæg 2024 - status 15. januar 2025

Punkt 5: Godkendelse af ansøgning fra Gronet om Sønderborg Kommunes genindtrædelse i netværket

24/19845

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har modtaget en ansøgning fra Gronet – Sønderjysk Erhvervsnetværk, hvori der anmodes om kommunens genindtrædelse i netværket. Medlemskabet for kommunen vil beløbe sig til 170.000 kr. i kontingent for 2025. Baggrunden for henvendelsen er, at Teknik-, By- og Boligudvalget i slutningen af 2022 besluttede at opsig Sønderborg Kommunes medlemskab af Gronet fra og med 2024 som led i udmøntningen af de budgetreducerende tiltag 2023-2026. Medlemskabskontingentet beløb sig da til 152.000 kr. pr. år.

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst drøftede på mødet den 6. februar 2025 Gronets ansøgning. På baggrund af udvalgets drøftelse forelægges nu en beslutningssag.

En eventuel genindtrædelse i Gronet flugter med fokusområdet Grøn omstilling og jobvækst i Byrådets Vision 2022-2025, hvor kommunen fortsat vil styrke samarbejdet mellem kommune, virksomheder og uddannelsesinstitutioner og skabe gode vilkår for udviklingen af nye bæredygtige og klimavenlige løsninger.

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at godkende løsningsforslag

1. Sønderborg Kommune genindtræder i Gronet, og der afsættes 170.000 kr. til kontingentbetaling i 2025-2027, som finansieres via de afsatte midler i budgetaftalen 2025-2028 til implementering af Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst, hvor der resterer 1 mio. kr. i 2025, 2026 og 2027.

eller

2. der gives afslag på ansøgningen.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har den 31. oktober 2024 modtaget en ansøgning fra Gronet, hvori der anmodes om Sønderborg Kommunes genindtrædelse i netværket. Baggrunden for henvendelsen er, at Teknik-, By- og Boligudvalget på mødet den 4. november 2022 besluttede at opsig Sønderborg Kommunes medlemskab af Gronet fra og med 2024. Opsigelsen af medlemskabet skete som led i de budgetreducerende tiltag 2023-2026, som blev godkendt i Byrådet den 22. juni 2022. Medlemskabskontingentet beløb sig da til 152.000 kr. pr. år.

Forud for opsigelsen af medlemskabet var kommunens kontingent til netværket blevet reduceret med 37.000 kr. fra 189.000 kr. til 152.000 kr. med virkning fra 1. januar 2022. Reduktionen i kontingentet skete som følge af Byrådets godkendelse af det administrative budget for 2020, hvor der skulle gennemføres en række budgetreducerende tiltag i forhold til kommunens medlemskaber på erhvervsområdet.

De tre øvrige sønderjyske kommuner er medlem af Gronet og deltager med 1-3 personer i netværksgrupperne. Gronet oplyser i ansøgningen, at man omsætter for ca. 1,1 mio. kr., hvoraf virksomhedernes kontingenter udgør 770.000 kr. Aabenraa, Haderslev og Tønder Kommuner respektive kontingenter udgør samlet 330.000 kr. Virksomheder betaler 5.000 kr. eksklusive moms, og kommunerne betaler 2,2 kr. eksklusive moms pr. indbygger (indeksreguleres). Sønderborg Kommunes eventuelle medlemskab vil udgøre 170.000 kr. for 2025.

Med afsæt i Gronets ansøgning drøftede Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst ved møde den 6. februar 2025 Sønderborg Kommunes indtrædelse i Gronet. Det er forvaltningens vurdering, at ansøgningen flugter med fokusområdet Grøn omstilling og jobvækst i Byrådets Vision 2022-2025, hvor kommunen fortsat vil styrke samarbejdet mellem kommune, virksomheder og uddannelsesinstitutioner og skabe gode vilkår for udviklingen af nye bæredygtige og klimavenlige løsninger.

Endvidere vurderer forvaltningen, at et medlemskab fra Sønderborg Kommune flugter med målene i Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst. Dette blandt andet, fordi det vil være med til at holde medlemsgebyret nede for de små og mellemstore virksomheder. Dermed understøttes målet om organisk vækst i virksomheder, idet virksomhederne i højere grad for mulighed for at lære af hinanden.

De øvrige tre sønderjyske kommuner understøtter også Gronet, der med sine 16 netværksgrupper, blandt andet inden for energioptimering og strategisk og operationel bæredygtighed, har temaer på dagsordenen, som er med til at understøtte den grønne erhvervsudvikling.

Derudover vurderer forvaltningen, at medlemskab af Gronet vil give mulighed for at også relevante ledere fra Sønderborg Kommune kan indgå i netværksgrupperne samt at Gronet aktivt opsøger virksomheder i Sønderborg-området og gør dem opmærksom på de netværksmuligheder, der er som medlem af Gronet.

Medlemskabet af Gronet vil blive evalueret efter et år.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering såfremt ansøgningen godkendes, sker via de afsatte midler i budgetaftalen 2025-2028 til implementering af Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

For løsningsforslag 1 stemte Kjeld Stærk (V), Bjørn Allerelli Andersen (A), Ingrid Johannsen (V) og Christel Leiendecker (S).

For løsningsforslag 2 stemte Jan Prokopek Jensen (A). Han ønskede følgende mindretalsudtalelse tilført protokollen, jf. styrelseslovens § 20 stk. 3: ”Støtte til ledernetværk i virksomheder er ikke en kommunal opgave.”

Løsningsforslag 1 blev dermed godkendt.

Bilag

Henvendelse fra Gronet - Sønderjysk Erhvervsnetværk.

Oversigt over Gronets medlemsvirksomheder.

Punkt 6: Godkendelse af ansøgning fra Vores Sønderborg om finansiering af blomsterudsmykning

21/10128

Sagsresumé

Vores Sønderborg har fremsendt en ansøgning om økonomisk støtte til finansiering af blomsterudsmykning i Sønderborg midtby samt på Kong Christian den X's Bro i perioden medio maj 2025 til primo oktober 2025. Der ansøges om 179.535 kr. Beløbet inkluderer blomster, levering, beplantning og vedligehold. Vores Sønderborg ansøgte også i 2024 om midler i til blomsterudsmykning, hvor udvalget bevilligede 100.000 kr. til udsmykningen.

På baggrund af udvalgets beslutning i februar 2024 vedrørende anvendelse af de afsatte midler til realisering af Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027, har forvaltningen opfordret aktørerne til at ansøge om midler til konkrete aktiviteter. Ansøgningen fra Vores Sønderborg skal ses i lyset heraf.

Forvaltningen vurderer, at ansøgningen understøtter fokusområdet Turisme i Byrådets Vision 2022-2025, hvor handelsoplevelsen er et væsentligt parameter for turister. Derimod flugter ansøgningen i mindre grad med principperne for anvendelse af de afsatte midler i masterplanen, idet ansøgningen ikke umiddelbart knytter sig til masterplanens fokus på udvikling.

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at godkende løsningsforslag

1. ansøgningen imødekommes med 179.535 kr. til finansiering af blomsterudsmykning i Sønderborg midtby samt på Kong Christian den X's Bro. Finansieringen sker via de afsatte midler i budgetaftalen 2024-2027 til implementering af Masterplan for Turisme og Handel, hvor der resterer 465.000 kr. i 2025

eller

2. ansøgningen imødekommes med 100.000 kr. til finansiering af blomsterudsmykning i Sønderborg midtby samt på Kong Christian den X's Bro. Finansieringen sker via de afsatte midler i budgetaftalen 2024-2027 til implementering af Masterplan for Turisme og Handel hvor der resterer 465.000 kr. i 2025

eller

3. der gives afslag på ansøgningen.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 27. september 2023 Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027. Masterplanen lægger op til et ændret fokus på, at kommunale midler skal anvendes til at støtte udviklingsaktiviteter frem for drift. Det ændrede fokus sker på grundlag af masterplanens tre principper for udvikling af turisme og handel i Sønderborg Kommune:

- Princip 1: Styrkepositioner som afsæt.
- Princip 2: Vækst og udvikling i fokus.
- Princip 3: Et stærkt samarbejde med aktører.

Der er i budgetaftalen 2024-2027 afsat 1,5 mio. kr. til realiseringen af Masterplan for Turisme og Handel. Heraf er der afsat 375.000 kr. til medfinansiering af Impact 2030. Med udgangspunkt i de tre principper for udvikling i masterplanen

samt Handleplan for Turisme og Handel 2024 godkendte Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst på mødet den 8. februar 2024, hvordan de øvrige afsatte midler i budgetaftalen skal anvendes:

- 600.000 kr. anvendes som tilskud til handelsstandsforeningerne i Sønderborg, Gråsten og Nordborg ud fra fordelingsnøglen 60/20/20 med fokus på udviklingsaktiviteter til at skabe levende bymidter.
- 525.000 kr. anvendes således, at turisme- og handelsaktører kan søge støtte til konkrete initiativer, som tager udgangspunkt i masterplanens styrkepositioner: Kyst og vand, Vartegn samt Kultur og historie.

I forlængelse af udvalgets beslutning på mødet den 8. februar 2024 er forvaltningen gået i dialog med turisme- og handelsaktører med henblik på at tydeliggøre mulighederne for støtte samt opfordre dem til at ansøge til konkrete initiativer.

Med det afsæt har Vores Sønderborg den 20. januar 2025 fremsendt en ansøgning om økonomisk støtte til finansiering af blomsterudsmykning i Sønderborg midtby samt på Kong Christian den X's Bro i perioden medio maj 2025 til primo oktober 2025. Der ansøges om 179.535 kr. Beløbet inkluderer blomster, levering, beplantning og vedligehold. Driftsomkostninger er inkluderet i vedligehold. Der er tale om en leasingaftale med en hollandsk leverandør.

Vores Sønderborg ansøgte også i 2024 om midler i til blomsterudsmykning i Sønderborg midtby. Der var tale om perioden juni-september måned 2024, begge måneder inklusive, og der blev ansøgt om 247.256 kr. Udvalget bevilligede 100.000 kr. til udsmykningen på udvalgs mødet den 13. juni 2024.

Vores Sønderborg oplyser blandt andet følgende om udsmykningsprojektet 2025:

- Levende blomster er mere bæredygtige og sender et grønt signal til borgere og turister.
- Den stigende e-handel og det faldende udbud af fysiske butikker medfører et behov for at gentænke bymidten.
- Projektet skal bidrage til, at Sønderborg kommer i top-3 blandt Danmarks bedste sommerbyer.
- Man har ikke midler til selv at finansiere de samlede udgifter til projektet.
- Borgere og turister roser Sønderborg for de smukke blomster i byen.

Det er forvaltningens vurdering, at ansøgningen:

- Bidrager til at skabe en handelsoplevelse for turister i Sønderborg by.
- Flugter med Handleplan for Turisme og Handel 2025 i forhold til indsatsområdet Udvikling af kommunens handelsbyer.
- I mindre grad flugter med masterplanens principper for udvikling, idet leasingaftalen ikke synes at vedrøre en udviklingsaktivitet, der kan være økonomisk selvkørende efter et par år.

Bevilling af midler til finansiering af blomsterudsmykningen forudsætter, at Vores Sønderborg får eventuelle myndighedstilladelser til opsætning af blomsterudsmykningen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering såfremt ansøgningen godkendes, sker via de afsatte midler i budgetaftalen 2024-2027 til implementering af Masterplan for Turisme og Handel 2025.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

Udvalget godkender løsningsforslag 2 med den tilføjelse, at der ligeledes tildeles 35.000 kr. til Gråsten Handel og 35.000 kr. til Nordborg Handel til blomsterudsmykning i bymidterne i 2025.

Bilag

Mulighed for økonomisk støtte til udviklingsprojekter på turisme- og handelsområdet.

Punkt 7: Godkendelse af ansøgning fra bådelaug om støtte til projekt om maritime kulturhistoriske sejladser

21/10128

Sagsresumé

Virksomheden Eventør, som udvikler og afvikler events, har på vegne af tre bådelaug fremsendt en ansøgning om økonomisk støtte til afvikling af et pilotprojekt vedrørende maritime kulturhistoriske sejladser på Alssund og Als Fjord. Der er tale om et pilotprojekt, som løber af stablen fire onsdage i august 2025, og der ansøges om 75.000 kr. i støtte til markedsføringsaktiviteter. Herudover har pilotprojektet til formål at teste kundegrundlaget for kulturhistoriske sejladser og indsamle viden samt erfaringer, som kan bruges i den videre udvikling af produkterne.

På baggrund af udvalgets beslutning i februar 2024 vedrørende anvendelse af de afsatte midler til realisering af Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027, har forvaltningen opfordret aktørerne til at ansøge om midler til konkrete aktiviteter. Ansøgningen fra Eventør skal ses i lyset heraf.

Forvaltningen vurderer, at ansøgningen flugter med principperne for anvendelse af de afsatte midler til masterplanen. Derudover understøtter ansøgningen fokusområdet Turisme i Byrådets Vision 2022-2025, hvor styrkepositionerne, herunder historie og kultur, er udgangspunkt for den fremadrettede tiltrækning af turister til Sønderborg Kommune.

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at godkende løsningsforslag

1. ansøgningen imødekommes med 75.000 kr. i økonomisk støtte til afvikling af pilotprojekt om maritime kulturhistoriske sejladser på Alssund og Als Fjord. Finansieringen sker via de afsatte midler i budgetaftalen 2024-2027 til implementering af Masterplan for Turisme og Handel, hvor der rester 465.000 kr. i 2025.

eller

2. der gives afslag på ansøgningen.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 27. september 2023 Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027. Masterplanen lægger op til et ændret fokus på, at kommunale midler skal anvendes til at støtte udviklingsaktiviteter frem for drift. Det ændrede fokus sker på grundlag af masterplanens tre principper for udvikling af turisme og handel i Sønderborg Kommune:

- Princip 1: Styrkepositioner som afsæt
- Princip 2: Vækst og udvikling i fokus
- Princip 3: Et stærkt samarbejde med aktører

Der er i budgetaftalen 2024-2027 afsat 1,5 mio. kr. til realiseringen af Masterplan for Turisme og Handel. Heraf er der afsat 375.000 kr. til medfinansiering af Impact 2030. Med udgangspunkt i de tre principper for udvikling i masterplanen samt Handleplan for Turisme og Handel 2024 godkendte Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst på mødet den 8. februar 2024, hvordan de øvrige afsatte midler i budgetaftalen skal anvendes. Her besluttede udvalget, at 525.000 kr. deraf blandt andet skal anvendes således, at turisme- og handelsaktører kan søge støtte til konkrete initiativer, som tager udgangspunkt i masterplanens styrkepositioner:

- Kyst og vand
- Vartegn

- Kultur og historie

I forlængelse af udvalgets beslutning på mødet den 8. februar 2024 er forvaltningen gået i dialog med turisme- og handelsaktører med henblik på at tydeliggøre mulighederne for støtte samt opfordre dem til at ansøge til konkrete initiativer.

Med det afsæt har virksomheden Eventør, som udvikler og afvikler events, på vegne af Hjortspringbådens Bådelaug, Nydambådens Bådelaug og Sebbe Als Bådelaug den 17. februar 2025 fremsendt en ansøgning om økonomisk støtte til afvikling af et pilotprojekt vedrørende maritime kulturhistoriske sejlads på Alssund og Als Fjord. Projektet løber af stablen fire onsdage i august 2025, og der ansøges om 75.000 kr. i støtte til markedsføringsaktiviteter.

Eventør oplyser blandt andet følgende om pilotprojektet:

- Sejladsene på Alssund og Als Fjord skal fremhæve områdets maritime jernalder- og vikingehistorie gennem guidede sejlads, workshops og forløb, som kombinerer uddannelse og underholdning.
- Målgruppen er børnefamilier og seniorer som primær målgruppe.
- Projektet skal tiltrække turister og støtte lokaløkonomien.
- Markedsføringsaktiviteterne omfatter både onlinemarkedsføring, PR og presse, og fysisk markedsføring – blandet andet liveoptrædener på Nordborg Resort samt flyers/plakater.
- De samlede projektkomkostninger beløber sig til 488.250 kr., og udover ansøgningen til Sønderborg Kommune om økonomisk støtte, ansøges der om LAG-midler samt midler hos andre eksterne parter. Fabrikant Mads Clausens Fond har bevilliget 75.000 kr. til projektet.
- Billetindtægter fra pilotprojektet anvendes til videreudvikling af projektet med henblik på, at det kan være økonomisk bæredygtigt i 2026.

Det er forvaltningens vurdering, at ansøgningen:

- Fremstår veldokumenteret i forhold til potentialet i pilotprojektet vedrørende maritime kulturhistoriske sejlads.
- Bidrager til at understøtte udviklingen af turismetilbud generelt – ikke mindst til børnefamilier i lyset af åbningen af Nordborg Resort.
- Flugter med styrkepositionerne Kyst og Vand samt Kultur og Historie i Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027.
- Flugter med Handleplan for Turisme og Handel 2025 i forhold til indsatsområdet Sammenhængskraft mellem turismetilbud.
- Omfatter et pilotprojekt som skal teste, om forretningsplanen er økonomisk bæredygtig.

Forvaltningen har desuden fået oplyst, at der som en del af pilotprojektet vil blive arbejdet på at teste og udvikle forskellige typer af kulturhistoriske sejlads målrettet forskellige segmenter.

Projektet er modnet via et udviklingsforløb hos Destination Sønderjylland i samarbejde med Vækstrådet og Sønderborg Kommune, som har haft til formål at skabe oplevelser for børnefamilier i regi af Nordborg Resort.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering såfremt ansøgningen godkendes, sker via de afsatte midler i budgetaftalen 2024-2027 til implementering af Masterplan for Turisme og Handel 2025.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

Udvalget godkender løsningsforslag 1.

Bilag

Mulighed for økonomisk støtte til udviklingsprojekter på turisme- og handelsområdet.

Mulighed for økonomisk støtte til udviklingsprojekter på turisme- og handelsområdet.

Mulighed for økonomisk støtte til udviklingsprojekter på turisme- og handelsområdet.

Punkt 8: Godkendelse af fremtidig turismeservice i Sønderborg Kommune

25/835

Sagsresumé

Den 11. april 2024 bevilgede Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst 150.000 kr. til udarbejdelse af en analyse af turistservicen i Sønderborg Kommune. Analysen kortlægger kommunens fysiske samt digitale turistservice og kommer med en række anbefalinger til den fremtidige turistservice i Sønderborg Kommune. Den blev præsenteret for udvalget den 5. september 2024.

På baggrund af analysens anbefalinger har Destination Sønderjylland udarbejdet et forslag til den fremtidige turistservice i Sønderborg Kommune, som blev præsenteret for udvalget den 5. december 2024 og drøftet i udvalget den 6. februar 2025. Forslaget indebærer, at den nuværende turistservice gradvist omstilles til at være mere digital og aktørdrevet. Ambitionen er, at der i Sønderborg Kommune etableres 80-100 infospots hos aktører i kommunen. Derved styrkes muligheden for at få fysisk turistservice som supplement til styrkelsen af den digitale turistservice.

Omstillingen betyder, at turistbureauet på Perlegade i Sønderborg gradvist udfases. Det samme sker for det midlertidige infocenter i Nordborg, hvor bevillingen udløber 1. juli 2025. Det vil frigive ressourcer i Visit Sønderborg til den anbefalede omstilling. Forvaltningen vurderer, at den aktørdrevne tilgang i samspil med en generel styrket indsats på de digitale platforme samlet set vil bidrage til en styrket turistservice for kommunens turister.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2022-2025 og fokusområdet Turisme, hvor der er et fortsat stort fokus på at tiltrække turister samt sikre den gode turistoplevelse.

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at godkende

- at omstille den nuværende turismeservice fra ét fysisk turistbureau og et infocenter på Nordals til ca. 80 infospots, som etableres hos aktører i Sønderborg Kommune. Etableringen af infospots understøttes af kompetenceudvikling af aktørerne samt styrket digital turismeservice.

Sagsfremstilling

Den 11. april 2024 bevilgede Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst 150.000 kr. til udarbejdelse af en analyse af turistservicen i Sønderborg Kommune. Analysen blev gennemført af et eksternt konsulentfirma i sommeren 2024 og præsenteret for udvalget den 5. september 2024. Analysen kortlægger og vurderer kommunens fysiske samt digitale turistservice og kommer med konkrete anbefalinger til den fremtidige turistservice i Sønderborg Kommune. Analysen er vedlagt som bilag.

Analysen konkluderer blandt andet, at der på trods af faldende besøgstal i Visit Sønderborg fortsat er et behov for fysisk turistinformation, men at det skal være tilgængeligt i et format, som kommer flere turister til gode, fx via en mere mobil turistservice og aktørdrevne løsninger. Fokus bør rettes mod løsninger, der når længere ud og bringer kvalitetsinformation til flere af kommunens gæster. Herudover bekræfter analysen, at internettet er den vigtigste informationskilde for mange, uanset alder og nationalitet. Det gælder både før og under ferien. Det er derfor nødvendigt at prioritere den digitale turistservice. Det konkluderes desuden, at der er et uudnyttet potentiale i brugen af de sociale medier i den nuværende turistservice.

Destination Sønderjylland har arbejdet videre med anbefalingerne og udarbejdet et forslag til den fremtidige turistservice i Sønderborg Kommune. Forslaget blev præsenteret for Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst i december 2024. Udvalget drøftede den fremtidige turismeservice i Sønderborg Kommune igen på deres møde den 6. februar 2025.

Nedenstående tabel indeholder Destination Sønderjyllands forslag til fremtidig turistservice:

Opgaver, som fastholdes inden for den eksisterende økonomiske ramme, uagtet et ændret setup	• Opdatering af hjemmesider (VisitSønderborg og Gendarmstien) • Håndtering af lokale guider for planlægning af guidede ture • Opdatering af GuideDanmarks database samt løbende indsamling af data fra aktørerne • Løbende udvikling af nye produkter • Distribution af turismematerialer • Gæsteservice – håndtering af henvendelser pr. mail og telefon
	Digitalt – styrkelse af gæstens digitale rejse:
	• Styrket SEO-optimering • Styrket digital markedsføring – blandt andet via strategisk og målrettet brug af sociale medier samt digitale platforme
Nye tiltag inden for den eksisterende økonomiske ramme	Fysisk – øget tilstedeværelse via formaliseret samarbejde med de lokale aktører:
	• Koordinering samt opbygning af infospots hos aktørerne • Onboarding, sæsonstartsmøder, arrangementer om værtskab osv. • Udvikling af materialer og samarbejde • Understøttelse af aktørerne ved spørgsmål og praktisk hjælp til rollen som infospot • Koordinering og samarbejde med Sønderborg Kommune om frivillige turistværter
Nye tiltag, som kræver supplerende finansiering	• En turisthub i højsæsonen på en central placering i Sønderborg – kan fungere som turistkontor i højsæsonen, men herudover også som udstillingsvindue for aktører, mødested for frivillige værter mv. • Mobile guider i højsæsonen på udvalgte knudepunkter • Udendørs infostandere på centrale knudepunkter i kommunen

Inden for den eksisterende økonomiske ramme er det ikke muligt at fastholde det fysiske turistbureau i sin nuværende form og samtidig imødekomme de digitale anbefalinger. Realisering af den anbefalede omstilling kræver derfor, at den nuværende fysiske turistservice gradvist udfases og erstattes af en mere aktørdrevet og digital tilgang.

Destination Sønderjylland ønsker at styrke den generelle digitale turistservice i hele destinationen og har indkøbt softwareløsningen "GoVisit". I tilknytning hertil er ambitionen, at der etableres 80-100 infospots ude hos aktører i Sønderborg Kommune, som kompetenceudvikles til at varetage funktionen som infospots og yde fysisk turistservice. Etableringen af infospots bidrager dermed til at styrke tilgængeligheden og adgangen til lokal turistservice. I tilknytning hertil styrkes den strategiske brug af sociale medier.

Omstillingen betyder, at turistbureauet på Perlegade i Sønderborg gradvist udfases. Det samme sker for infocenteret i Nordborg, hvor bevillingen udløber til den 1. juli 2025. Det vil frigive ressourcer i Visit Sønderborg til den anbefalede omstilling. Forvaltningen vurderer, at den aktørdrevne tilgang i samspil med en styrket indsats på de digitale platforme samlet set vil bidrage til en styrket turistservice for kommunens turister.

Udfasningen af turistbureauet i Sønderborg vil ske under hensyntagen til den nuværende driftsaftale omkring Visit Sønderborg samt lejeaftalen på lejemålet i Perlegade. Sønderborg Kommune er bundet til udgiften på lejemålet til og med 2026.

I forlængelse af udvalgets drøftelse den 6. februar 2025 anbefaler forvaltningen desuden, at indsatsen med de frivillige turistværter gentages i 2025 og 2026. Projektet fastholdes i forvaltningen, men koordineres med Destination Sønderjylland, da der er behov for vedvarende kompetenceudvikling af de frivillige. Evalueringen fra 2024 viser, at indsatsen har et potentiale. Desuden går frivilligindsatsen på tværs af Masterplan for Turisme og Handel, Masterplan for Events samt Handleplan for Medborgerskab. Udvalget vil få fremlagt en særskilt sag herom på deres møde i april.

I forbindelse med behandlingen af sagen gør forvaltningen opmærksom på, at det fremgår af konsolideringsaftalen mellem KL og Erhvervsministeriet fra 2019 omhandlende den politiske aftale på turismeområdet, at det alene er kommunerne og destinationsselskaberne som kan fremme og drive turismeservice.

Destination Sønderjylland har foreslået en række supplerende servicetilvalg, men disse er ikke indeholdt i den nuværende økonomiske ramme. På baggrund af udvalget drøftelse den 6. februar 2025 er tilvalgene ikke inddraget i den fremtidige turismeservice.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker inden for den eksisterende økonomiske ramme.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

Godkendt.

Bilag

Turistserviceanalyse 2024

Destination Sønderjyllands anbefalinger

Punkt 9: Lukket: Godkendelse vedrørende udbetaling af midler

15/54402

Punkt 10: Drøftelse af indholdselementer i Den Kongelige Køkkenhave Fase 2

24/6658

Sagsresumé

I Budgetaftalen 2024-2027 er der afsat 0,5 mio. kr. i 2025 og 1,3 mio. kr. til realisering af Fase 2 af Den Kongelige Køkkenhave. Forvaltningen har haft et indledende dialogmøde med Slots- og Kulturstyrelsen i foråret 2024 om Fase 2. Her angav styrelsen, at udviklingstiltag skal have en direkte kobling til køkkenhavens profil samt overordnede formål.

I projektbeskrivelsen for Den Kongelige Køkkenhave er indholdselementerne i Fase 2 angivet til at omhandle formidling samt aktivering og naturgenopretning af den omkringliggende natur. I den oprindelige projektbeskrivelse har Fase 2 en anslået økonomi på 6,3 mio. kr. Heri indgår konkrete tiltag, som er realiseret i fase 1 (spejlbassiner) eller ikke længere er aktuelle.

Forvaltningen vurderer, at der er et uudnyttet potentiale i Den Kongelige Køkkenhave, som kan realiseres gennem forskellige nye udviklingstiltag. Nye tiltag forudsætter billigelse fra Slots- og Kulturstyrelsens samt Kongehuset, men også involvering og samarbejde med lokale aktører.

Forvaltningen anbefaler, at Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst drøfter ønsker og forventninger til Fase 2, herunder de angivne elementer i budgettet vedrørende parkering samt behovet for supplerende ekstern finansiering.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at drøfte

- ønsker og forventninger til indholdselementer i Fase 2 af Den Kongelige Køkkenhave på baggrund af de afsatte 1,8 mio. kr. i 2025 og 2026.

Sagsfremstilling

Den Kongelige Køkkenhave blev indviet den 24. juli 2020. Den bliver drevet som et partnerskab bestående af Sønderborg Kommune, lokale og frivillige foreninger samt Slots- og Kulturstyrelsen. Det er Væksthuset, som står for den daglige drift af køkkenhaven sammen med slotsgartneren fra Slots- og Kulturstyrelsen.

Af Budgetaftalen 2024-2027 fremgår følgende:

”Den Kongelige Køkkenhave åbnede i juli 2020 og havde i 2022 et besøgstal på 77.000. Det vidner om en stor turismemæssig interesse og et potentiale i at udnytte den store opmærksomhed til at trække endnu flere turister ind i Gråsten.

Aftaleparterne er opmærksomme på udfordringerne ved parkeringsforholdene. Aftaleparterne er enige om at afsætte 0,5 mio. kr. i 2025 og 1,3 mio. kr. i 2026 til realisering af fase 2 i den oprindelige projektplan. For at realisere projektet, skal der arbejdes med at sikre medfinansiering fra grundejer og fonde.”

Nedenstående tabel viser de oprindelige indholdselementer i Fase 2:

Indholdselementer	Økonomi
Spejlbassiner og brønde i Køkkenhaven	800.000 kr.

Naturen i kulturlandskabet	3.100.000 kr.
	Kulturkoordinator (2 år) 1.200.000 kr.
Formidling	Formidling 800.000 kr.
	Undervisningsmateriale 400.000 kr.
I alt	6.300.000 kr.

Af beskrivelsen om kulturlandskabet fremgår, at køkkenhavens centrale placering udgør et naturligt omdrejningspunkt for nye aktiviteter i byen, slotshaven samt skov- og søområder. Køkkenhaven er placeret som et geografisk centrum, hvorfra der kan etableres forbindelseslinjer mellem projektets mange samarbejdsrelationer og/eller hvor kultur- og naturværdier mødes og udspringer.

Den oprindelige tanke var således at styrke forbindelsen til naturen i kulturlandskabet og oplevelsesmulighederne heri. I samarbejde med Sønderborg Kommune og Naturstyrelsen Sønderjylland blev en række naturgenopretningsindsatser udpeget. De skulle blandt andet bidrage til at skabe rammerne for at fremme børn og unges aktive friluftsliv gennem etablering af relevante aktiviteter i naturen.

Nogle af de angivne naturprojekter, som blev beskrevet i 2015, er realiseret som en del af fase 1 (spejlbassiner), mens andre ikke længere er aktuelle. Der vil derfor være behov for at indlede dialog med Naturstyrelsen og øvrige interessenter med henblik på udpegning af nye og tidssvarende tiltag.

Besøgstallet i Den Kongelige Køkkenhave i de første år:

År	Antal besøgende
2022	77.000
2023	50.000
2024	49.000

På baggrund af de afsatte midler til Fase 2 havde forvaltningen et møde med Slots- og Kulturstyrelsen ultimo april 2024. På mødet tilkendegav styrelsen, at de oplever udfordringer i den nuværende drift, hvilket blandt andet skyldes, at besøgstallet er dobbelt så højt, som det oprindeligt var estimeret, eftersom man forventede i omegnen af 25.000 gæster årligt. Det forhøjede besøgstal presser basale ting i det daglige, og styrelsen lagde fx vægt på parkeringsudfordringerne. Væksthuset har bekræftet, at der er udfordringer med de nuværende parkeringsforhold.

Styrelsens repræsentanter påpegede desuden, at styrelsen som udgangspunkt ikke modsætter sig yderligere udvikling af køkkenhaven, men de mener, at der er behov at tage hånd om de basale udfordringer i den nuværende drift af attraktionen, hvilket bør være førsteprioritet.

Med afsat i de oprindelige tanker og visioner for Den Kongelige Køkkenhave og Fase to anbefaler forvaltningen, at Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst drøfter det videre arbejde med Fase 2 med udgangspunkt i de afsatte midler i budgetaftalen. Forvaltningen ser to mulige spor:

- Der arbejdes videre med afsæt i de oprindelige tanker for Fase 2, hvor fokus er på kultur- og naturoplevelser samt skabe sammenhænge mellem køkkenhaven og lokalområdet med henblik på tiltrækning af nye målgrupper og genbesøg i køkkenhaven.
- Der arbejdes videre med de infrastrukturmæssige udfordringer, herunder parkeringsfaciliteter og en styrkelse af driften.

Forvaltningen erkender Slots- og Kulturstyrelsens fokus på behovet for at håndtere de infrastrukturmæssige udfordringer omkring Den Kongelige Køkkenhave. Forvaltningen vurderer dog samtidig, at udfordringerne ikke nødvendigvis kan håndteres indenfor de afsatte midler.

Udvalgets drøftelser vil danne udgangspunkt for det videre arbejde med at udvikle Den Kongelige Køkkenhave med afsæt i Budgetaftalen 2024-2027. Som en del af Fase 2 vil mulighederne for at skaffe ekstern finansiering blive afsøgt.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

Drøftet.

Punkt 11: Orientering om fælles sønderjysk bo- og jobmesse 2025

25/2397

Sagsresumé

Den 12. september 2024 blev den første fælles sønderjyske bo- og jobmesse afholdt i Gråsten med 600 deltagere. På baggrund heraf har Det Sønderjyske Koordinationsudvalg bakket op om, at messen gennemføres igen i 2025. Med det afsæt vil den anden sønderjyske bo- og jobmesse vil blive afholdt i Aabenraa Kommune den 19. september 2025. Formålet med messen er, at kommunerne i fællesskab kan øge tiltrækningen og fastholdelsen af tilflyttere og arbejdskraft til området.

Messen er et samarbejde mellem de fire sønderjyske kommuner og Udviklingsråd Sønderjylland (URS). Årets messe bygger ovenpå erfaringerne fra messen i 2024, der blev afholdt i Sønderborg Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til at Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

De sønderjyske kommuner har siden 2021 oplevet en stor efterspørgsel fra især tyskere om at flytte til Sønderjylland. På baggrund af den store efterspørgsel og erfaringerne fra afholdelse af infodage for potentielle tilflyttere opstod idéen om at iværksætte en fælles sønderjysk bosætningsmesse. Formålet er, at kommunerne i fællesskab kan øge tiltrækningen og fastholdelsen af tilflyttere og arbejdskraft til området.

Den første fælles sønderjyske bo- og jobmesse blev afholdt i Gråsten den 12. september 2024 med 600 deltagere fra både ind- og udland. Der er på baggrund af messen udarbejdet en evaluering, som har givet anledning til, at Det Sønderjyske Koordinationsudvalg har bakket op om at gentage messen i 2025.

Den 19. september 2025 afholdes derfor den anden sønderjyske bo- og jobmesse i Aabenraa Kommune. Messen gennemføres igen i et samarbejde mellem de fire sønderjyske kommuner og Udviklingsråd Sønderjylland (URS), og den bygger videre på erfaringerne fra sidste års messe, som blev afholdt i Sønderborg Kommune. Der er igangsat et arbejde med planlægningen af messen, herunder fastsættelse af målsætninger og målgruppen.

På baggrund af den samlede evaluering fra messen i 2024 er der udarbejdet en evalueringsrapport. Evalueringen er baseret på data fra en spørgeskemaundersøgelse blandt deltagere og udstillere, og erfaringerne vil blive inddraget i planlægningen af messen i 2025. Opsummeret er resultaterne følgende:

	Resultater	Forslag til forbedringer
Deltagerne	600 deltagere (ca. 400 tyskere og ca. 200 fra øvrige danske kommuner). Næsten alle aldersgrupper var repræsenteret, med en overvægt af deltagere i den arbejdsdygtige alder. Deltagerne fremhæver gode samtaler om bolig og job samt kendskab til flere virksomheder.	Bedre overblik over messen især blandt jobstandene, her kunne det overvejes at inddele dem efter brancher. Sproglige udfordringer i forhold til at være til jobmesse i Danmark, hvor ikke alle udstillere taler tysk, og hvor størstedelen af materialet ved standene er på dansk. Nogle tyske deltagere følte ikke at messen levede fuldt op til deres ønsker, da ikke alle stande manglede

	Deltagernes motivation for at deltage i messen var primært jobmuligheder, efterfulgt af bolig. For de tyske deltagere var ønsket om livsforandring også en væsentlig del af motivationen. De tyske deltageres relation i Sønderjylland er i høj grad skabt gennem ferie.	arbejdskraft lige her og nu og andre virksomheder endnu ikke havde gjort sig erfaringer med at ansætte udenlandsk arbejdskraft.
	70 virksomhedsstande samt 30 bosætningsstande.	Ønske om bedre parkeringsforhold i nærheden af messen, mere forplejning i løbet af dagen samt opdeling af stande efter kommuner.
Udstillere	Generel tilfredshed blandt udstillerne og flere har udtrykt interesse i at deltage i en lignende messe i fremtiden.	Styrket information i forhold til deltagermålgruppen – ikke alle var forberedt på det forholdsvis høje antal af tyske deltagere.

På baggrund af resultaterne fra messen giver evalueringen en række anbefalinger:

- Eventuelt tilmelding for alle, blandt andet for at styrke muligheden for at kunne sende information ud og indhente spørgeskemabesvarelser efter messen.
- Eventuelt inkludering af sønderjyske studerende og jobsøgende som en del af målgruppen for at øge tilknytning.
- Sprogbarrieren kan mindskes, fx ved at angive det talte sprog på standene med små fysiske flag.
- Skærpet forventningsafstemning i forhold til at facilitere mødet mellem tyske jobsøgende og danske virksomheder, fx gennem tydeligere kommunikation.
- Fortsat branding af messen i Tyskland, ligesom det bør overvejes at styrke den nationale kommunikationsindsats for at tiltrække flere danske deltagere.
- Netværksarrangementer for udstillere inden messen for at styrke netværk mellem virksomhederne på tværs af kommunegrænserne.
- En fælles platform til branding af messen, så alle fire kommuner og URS tydeligt står som afsendere.

Samlet set konkluderer evalueringen, at messen på mange parametre var en succes, der i høj grad kan tilskrives det gode samarbejde mellem kommunerne og Udviklingsråd Sønderjylland (URS). Messen viser, at det giver styrkede muligheder for branding og tiltrækning til Sønderjylland, når der sikres samarbejde på tværs af kommunegrænserne.

De fire sønderjyske kommuner afsætter igen i 2025 hver især 25.000 kr. til afholdelse af messen, ligesom URS bidrager med tilsvarende beløb. I forhold til det samlede budget for 2024 er der et mindre forbrug på ca. 30.000 kr., som også indgår i budgettet for 2025. Dertil kommer personaleressourcer til planlægning og gennemførelse af messen.

Messens succes blev yderligere anerkendt den 31. oktober, da bo- og jobmessen modtog BHJ Fondens Initiativpris 2024 på 75.000 kroner. Prisen er en anerkendelse af det omfattende samarbejde og det vellykkede arrangement i 2024. BHJ Fondens pengepræmie bliver tildelt bo- og jobmessen med henblik på at understøtte markedsføringen af messen i 2025 og fremadrettet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Evalueringsrapport Bo- og jobmesse

Punkt 12: Orientering om status på udmøntningsplan 2025-2028

25/2287

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028. Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgning i løbet af året. Af udmøntningsplanen fremgår ligeledes uafsluttede elementer, der er videreført fra tidligere udmøntningsplaner.

Vedlagt er forvaltningens status på udmøntningsplanens elementer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendt den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028. Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser. Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer godkendte Økonomiudvalget den 20. november 2024 udmøntningsplanen. Status på udmøntningsplanen vil blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang den 19. februar 2025 og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne i 2025 og herefter i maj, september og november.

Udover elementerne for budgettet for 2025 indeholder orienteringen også de uafsluttede elementer fra tidligere udmøntningsplaner. Status på udmøntningsplanens enkelte elementer fremgår af bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Udmøntningsplan 2025-2028

Punkt 13: Generel orientering

22/60

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltningen

- Bryllupsturisme
- Plan for udvalgets virksomhedsbesøg 2025
- Udvalgs møde i september
- Henvendelse vedrørende turistinformation Nordals
- Status på arbejdet i Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst
- Orientering om Rethink Cities
- Serviceleveregler
- Overblik indsatser Gråsten

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-03-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Henvendelse vedr. Turist Center Nordborg

Status EGV - februar 2025

Punkt 14: Lukket: Underskriftsside

22/66